

Uit de Pers

DE AANKOOP VAN DE WOLFSBERG EN DE MUNTBERG DOOR DEN STAAT¹⁾

Wordt ernstig in overweging genomen.

Op verzoek van de Vereeniging tot behoud van
Natuurmonumenten.

De heer Hiemstra heeft indertijd betreffende de door den Staat met de Vereeniging tot behoud van natuurmonumenten in Nederland getroffen regeling in zake den aankoop van de landgoederen de Wolfsberg en de Muntberg te Groesbeek, de volgende vragen gesteld:

1. Kunnen de ministers mededeelen, welke overwegingen hebben geleid tot de slotsom, dat het geen voorkeur verdient, dat de landgoederen de Wolfsberg en de Muntberg te Groesbeek in het bezit van den Staat overgaan?

2. Zijn de ministers bereid mede te deelen waarom in de met de Vereeniging tot behoud van natuurmonumenten in Nederland gesloten akte, in verband met de aan deze vereeniging te verleenen Rijkssteun ten behoeve van den aankoop van in vraag 1 genoemde landgoederen, geen voorwaarden zijn gesteld ten aanzien van de exploitatie van deze landgoederen?

3. Zijn de ministers niet van oordeel, dat de bepaling in art. 6 van de hierboven genoemde akte, dat de Vereeniging tot behoud van natuurmonumenten in Nederland na den afloop van den termijn van 40 jaren de landgoederen de Wolfsberg en de Muntberg aan den Staat moet aanbieden en deze, bij overneming, daarvoor de getaxeerde verkoopwaarde zal moeten betalen, groote kans scheidt, dat de Staat, indien deze na 40 jaren overneming van genoemde landgoederen wenschelijk acht, zich daarvoor zware financiële offers zal moeten getroosten?

Thans hebben de ministers van binnenlandsche zaken en landbouw, en van financiën het volgende op deze vragen geantwoord:

1. De overweging, die hierbij gegolden heeft, is, dat deze landgoederen, die niet uitsluitend productiebosschen, maar ook natuurmonumenten zijn, even veilig in handen van de „Vereeniging tot behoud van natuurmonumenten in Nederland” zijn als b.v. Hagenau en dergelijke bosschen.

2. Ten aanzien van de exploitatie van de landgoederen zijn wel degelijk voorwaarden gesteld. In artikel 2 van de overeenkomst wordt gezegd, dat de bijdrage verleend wordt „in het belang van de bewaring van natuurschoon”, en de aanhef van artikel 7 luidt: „Indien de vereeniging binnen bovenbedoelden termijn van 40 jaren ter zake dezer landgoederen niet aan de voorwaarden tot behoud van het natuurschoon heeft voldaan, is zij verplicht de landgoederen aan den Staat aan te bieden tegen een prijs”, enz. Blijkens artikel 8 zullen alle geschillen, welke naar aanleiding ook hiervan mochten rijzen, worden beslist door arbiters. Een doeltreffende exploitatie, waardoor het behoud van de bosschen naar hun tegenwoordige bestemming wordt verzekerd, is derhalve gewaarborgd.

3. Bij de beoordeeling van artikel 6 behoort niet te worden vergeten, dat na 40 jaren het aanbod van de landgoederen verplicht is, de aanvaar-

1) Uit de „Nieuwe Rotterdamse Courant” van Dinsdag 18 Februari 1930. Ochtendblad. C.

ding van het aanbod niet. In een dergelijke situatie is het niet onredelijk, dat, nadat de vereeniging alles aan den Staat zal hebben terugbetaald wat haar in die 40 jaren ter bestrijding van jaarlijksche kosten is uitgekeerd en zij dus weer geheel vrij tegenover den Staat komt te staan, haar bij aanvaarding van het aanbod de getaxeerde waarde van de landgoederen wordt uitgekeerd. Komt de taxatie aan den Staat te hoog voor, of wenscht hij om andere redenen de goederen niet te aanvaarden, dan kan hij bedanken. De goederen blijven dan eigendom van de vereeniging, die slechts doeleinden van openbaar nut nastreeft en in wier statuten staat, dat, als zij te eeniger tijd mocht liquideeren, al haar onroerend goed vervalt aan den Staat.

Intusschen kunnen de ondergeteekenden aan het voorafgaande nog toevoegen, dat dezer dagen de „Vereeniging tot behoud van natuurmonumenten in Nederland” in de gelegenheid gesteld is, het grootste en aan natuurschoon meest rijke gedeelte van den „Hoogen Hoendersberg” aan te koopen, welk gedeelte als een enclave tusschen de goederen Muntberg en Wolfsberg is gelegen en, zoo het als bouwterrein in exploitatie werd gebracht, de ongereptheid ook van de reeds in handen der vereeniging zijnde goederen zou bedreigen. Aangezien de aankoop van dit gedeelte de financiële krachten van de vereeniging te boven gaat, heeft zij zich tot het Rijk gewend om financiële steun, daaraan toevoegende het verzoek, *of het Rijk in dezen loop van zaken niet aanleiding zou kunnen vinden te overwegen* — zulks in overeenstemming met het reeds vroeger door de vereeniging opgeworpen denkbeeld —, gebruik te maken van artikel 7, tweede lid, der gesloten overeenkomst en derhalve *het geheele bezit, ingesloten het nieuw aan te koopen landgoed, tot Staatseigendom te maken.*

De ondergeteekenden hebben zich bereid verklaard, dit verzoek in ernstige overweging te nemen.

Boekbespreking

Woeste gronden, ontginning en bebossing in Nederland voormaals en thans, door Prof. Dr. H. Blink. (Uitgegeven door de Nederlandsche Vereeniging voor Economische Geographie). 1929. 244 blz. f 3.50.

Dit werk is de eerste proeve van een geordend overzicht van de wordingsgeschiedenis volgens historische gegevens van de toestanden op de gebieden in den titel genoemd.

„De geschiedenis der wouden en van den boomgroei in de Nederlanden” wordt als het tweede hoofddeel afzonderlijk behandeld in een 60-tal bladzijden. Doch ook in het eerste hoofddeel: „De ontginning en drooglegging van den Nederlandschen bodem in den loop der tijden” zijn op een groot aantal plaatsen belangrijke en uitvoerige mededeelingen te vinden betreffende het bosch en de boschtoestanden. Gelukkig wordt voortdurend over en weer naar dergelijke plaatsen verwezen.

De schrijver heeft door dit boek een waardevol en welkom handboek geschapen waarin een groote massa verspreide literatuur verzameld en systematisch verwerkt is, en waarin belangrijke gegevens uit ontoegankelijke en minder toegankelijke bronnen den belangstellenden veel moeizame arbeid besparen.

De boschbouw is den schrijver groote erkentelijkheid verschuldigd voor deze belangrijke bijdrage op een gebied waarop nog veel te weinig vericht is.

J. R. B.